Elektronicznie podpisany przez:
Paweł Gałko
dnia 19 listopada 2025 r.

**UCHWAŁA Nr RIO.II-00310-18/2025**
**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku**
**z dnia 19 listopada 2025** r.

**w sprawie wyrażenia opinii o projekcie budżetu Gminy Grabowo na 2026 rok oraz możliwości sfinansowania planowanego deficytu**

Na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 7), art. 238 oraz art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:
Paweł Gałko - przewodniczący
Katarzyna Gawrońska - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

**opiniuje pozytywnie**
**przedłożony przez Wójta Gminy Grabowo projekt budżetu na 2026 rok oraz możliwość sfinansowania deficytu przedstawionego przez Gminę Grabowo w tym projekcie uchwały, wnosząc jednocześnie uwagi zawarte w poniższym uzasadnieniu**

**Uzasadnienie**

Skład Orzekający wydał niniejszą opinię w oparciu o projekt budżetu Gminy Grabowo na 2026 rok wraz z uzasadnieniem (objaśnienia), przyjęty przez Wójta Gminy Grabowo zarządzeniem Nr 172/25 z dnia 7 listopada 2025 r. (data wpływu do RIO:13.11.2025 r.), z uwzględnieniem projektu uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2026 - 2031, przyjętego zarządzeniem Nr 171/25 Wójta Gminy Grabowo z dnia 7 listopada 2025 r.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożony projekt uchwały budżetowej na 2026 rok spełnia podstawowe wymogi formalne w zakresie przedmiotu regulacji, wynikające z art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 222, art. 235, art. 236 oraz art. 242 ustawy o finansach publicznych, między innymi w odniesieniu do określenia dochodów i wydatków budżetu Gminy (w tym zrównoważenia części bieżącej budżetu), wyniku budżetu, planu przychodów i rozchodów.

Projekt planu dochodów i wydatków budżetu opracowano w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej zgodnie z przepisami art. 235 ust. 4 oraz art. 236 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, z wyodrębnieniem na dochody i wydatki związane zrealizacją zadań, o których mowa w art. 237 ust. 2 tejże ustawy.

Planowane dochody i wydatki ujęte w tzw. części normatywnej projektu są zgodne z wielkościami wykazanymi w załączniku Nr 1 i 2 do projektu uchwały.

Projekt budżetu przewiduje dochody ogółem w wysokości 34.767.410,48 zł (w tym dochody bieżące: 22.774.500,00 zł; dochody majątkowe: 11.992.910,48 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 37.460.661,12 zł (w tym wydatki bieżące: 22.164.411,12 zł; wydatki majątkowe: 15.296.250,00 zł).

Gmina Grabowo planuje na 2026 rok deficyt budżetu w wysokości 2.693.250,64 zł, który zgodnie z brzmieniem § 6 projektu uchwały budżetowej ma być pokryty przychodami pochodzącymi z zaciąganych kredytów w kwocie 1.850.000 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych

związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 15.000 zł, wolnymi środkami w kwocie 736.879 zł oraz przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 91.371,64 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 6 oraz 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Łączna planowana w projekcie kwota przychodów wynosi 3.343.250,64 zł, w tym niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 15.000 zł (§905), wolne środki w wysokości 736.879 zł (§950), przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 91.371,64 zł (§906) oraz kredyty w wysokości 2.500.000 zł (§952). Łączną wysokość rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów określono na poziomie 650.000 zł (§992).

Powyższe wielkości zostały wykazane w § 7 treści projektu uchwały budżetowej, stosownie do brzmienia art. 212 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o finansach publicznych. Szczegółowe zestawienie planu przychodów i rozchodów w układzie paragrafów klasyfikacji budżetowej zawarte jest w załączniku Nr 4 do projektu. Zostało ono sporządzone stosownie do brzmienia treści art. 39 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025 określonego w załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej wysokości 843.250,64 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2026.

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną w wysokości 610.088,88 zł, wypełniając tym samym regulację zawartą w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Grabowo wynika, iż w 2026 roku, jak również w latach kolejnych objętych prognozą, tj. 2027 - 2031, zostaną zachowane relacje, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze).

W roku 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, wynosi 3,12% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r. stanowiącym 13,61% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 13,62%).

Należy podkreślić jednak, iż warunkiem wystąpienia powyższego stanu jest zachowanie dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym spłatą tytułów dłużnych, tj. w latach 2026 - 2031. Niezrealizowanie w założonych wysokościach wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań (m.in. nadwyżki operacyjnej) może w sposób istotny zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w latach przyszłych.

Ponadto w odniesieniu do merytorycznej poprawności projektu uchwały budżetowej Skład Orzekający zauważa co następuje:

- w § 8 pkt 2 treści projektu uchwały budżetowej niewłaściwie określono wysokość limitu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu.

Zgodnie z przyjętą konstrukcją budżetu, w tym ustalonymi w § 6 źródłami pokrycia planowanego deficytu, limit ten winien być określony w wysokości 1.850.000 zł (a nie jak przyjęto w kwocie 2.500.000 zł). Ponadto nieprawidłowo określono również limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, związany z planowanym deficytem, zaciąganych na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (kwota 600.000 zł). Wielkość ta nie odpowiada wydatkom budżetu wyodrębnionym w zał. Nr 2, w paragrafach z czwartą cyfrą „7", pomniejszonych o dochody ujęte w zał. Nr 1, w paragrafach z czwartą cyfrą „7" oraz o środki ujęte w przychodach w paragrafie 906;

- w § 9 ust. 5 treści projektu uchwały budżetowej nieprawidłowo ustalono wysokość dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie z planem dochodów budżetu (zał. Nr 1) wielkość ta wynosi 900.000 zł, a nie jak wskazano 951.000 zł (dz. 900, rozdz. 90002, par. 0490);
- w § 11 treści projektu uchwały budżetowej niewłaściwie określono upoważnienie Wójta do zaciągania zobowiązań dłużnych. Nie wskazano z jakich tytułów miałyby pochodzić owe zobowiązania (kredyty i pożyczki);
- w planie dochodów budżetu (zał. Nr 1), w dz. 921, rozdz. 92195 zastosowano nieprawidłowy paragraf. Środki unijne z PROW w wysokości 1.571.515 zł winny być wyodrębnione w paragrafie 6257 – „Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego", a nie jak przyjęto w paragrafie 6337 – „Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)";
- w załączniku Nr 5 – „Wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej na 2025 r." (winno być 2026 r.) nie wyodrębniono wydatków ujętych w planie wydatków (zał. Nr 2). w dz. 801, rozdz. 80195 w wysokości 111.608,12 zł. Ponadto w pozycji dotyczącej wkładu własnego, przy zadaniu pn. Budowa PSZOK wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia w miejscowości Grabowo", ujęto kwotę 2.000.000 zł zamiast 200.000 zł;
- w załączniku Nr 6 – „Plan dotacji na 2026 r.", wykazano nieprawidłową łączną kwotę dotacji podmiotowych dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych - jest 542.000 zł, winno być 582.000 zł.

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

**POUCZENIE:**

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko